

Art Film
Fest
Košice

Oficiálny festivalový denník Art Film Fest

Festivalový denník

ŠPECIÁL

V SPOLUPRÁCI

ART FILM FEST KOŠICE

14.–22. JÚN 2019

foto: Ctibor Bachratý

Hviezdy filmového plátna zažiaria v Košiciach

Metropola východu sa v polovici júna opäť stane uzlom, v ktorom sa pretnú desiatky filmových príbehov. Medzinárodný filmový festival Art Film Fest prinesie návštevníkom pestrú paletu umeleckých diel, ktoré do Košíc poputujú z najprestížnejších podujatí a z rôznych kútov sveta.

„Filmov, ktoré vyhľadávajú artoví diváci alebo diváckejších snímok, ktoré preferujú cinefilovia bude, jednoducho povedané, dosť. Nateraz môžem prezradiť, že uvedieme väčšinu ocenených filmov z Berlína, ale aj z ďalších festivalov, ktoré sú dôležité pre náš výber. Na druhej strane ponúkneme filmy, ktoré uspokojia diváka vyhľadávajúceho napríklad žánrové tituly,“ približuje umelecký riaditeľ festivalu Peter Nágel. Vo filmoch, ktoré vznikli v súčasnosti, nájdú diváci reflexiu tém, ktoré hýbu súčasným svetom, ale festival sa v programe ohliadne aj do našej minulosti. Na Art Film Fest ako jediný slovenský festival zavíta pamätný kočovný kinematograf bratov Čadíkovicov, ktorý ponúkne lákavú divácku snímku. Nádyh nostalgii a akýsi retro výlet do preddigitálnych čias prinesie špeciálny program, ktorou bude

obnovenie kočovnej atrakcie s názvom „Celorepubliková Tour“. Tá bude premietaním film na pôvodnom 35 mm páse z originálnych veľkých premietaciek.

Deväť festivalových dní sľubuje intenzívne filmové zážitky, návštevu zahraničných a domácich hviezd aj odborný program. „V rámci pripravovaného Art Film Festu by som paradoxne vyzdvihol redukciiu programu. Minulý ročník mal 20 programových sekcií, v ktorých sme dovedna uviedli 206 filmov v 268 projekciách. Aj keď festival trvá deväť dní, tieto čísla boli preda len limitné. Preto sme sa teraz nesnažili pridávať ďalšie sekcie, ale ponechali sme programovú kostru, ktorú festivalový divák nielen pozná, ale aj vyhľadáva. V 27. ročníku ponúkneme 14 sekcií plus Hercovu misiu a Zlatú kameru. Samozrejme, návštevník sa

nemusi obávať – opäť pripravujeme veľké množstvo filmov, ktoré budú klásť nároky na výber, čas a rozhodovanie,“ menuje Peter Nágel a podčiarkuje, že v nadchádzajúcom ročníku zacielia osobitnú pozornosť aj na sprievodný program, predovšetkým ten, ktorý je určený pre profesionálov, ako napríklad TV Industry Day, Inspirational Day a SFX meets VFX. „Počas festivalu sa po prvý raz bude konať Tvorivá dielňa pre vybraných študentov, ktorí sa pod vedením profesio-

„Uvedieme väčšinu ocenených filmov z Berlína, ale aj z ďalších festivalov, ktoré sú dôležité pre náš výber. Na druhej strane ponúkneme filmy, ktoré uspokojia diváka vyhľadávajúceho napríklad žánrové tituly.“

nálov budú snažiť vytvoriť krátke filmy na zvolenú tému. Zároveň chceme pokračovať aj s prednáškami filmového vzdelávania pre študentov a pedagógov stredných škôl,“ uzatvára umelecký riaditeľ Peter Nágel.

zs

Filmy režiséra Marka Škopa

Pred tromi rokmi prišiel Art Film Fest s novou programovou tradíciou. Jednu sekciu venuje rodákovi z východného Slovenska, ktorý do nej vyberie pozoruhodné filmy a prídje ich do Košíc aj osobne uviesť. Po Petrovi Kerekesovi a Ferovi Feničovi sa tejto výzvy v aktuálnom ročníku zhostí režisér Marko Škop. „Košice mám veľmi rád už od detstva. Žije tu krstná mama s rodinou a ako deti sme do Košíc často chodievali spolu s rodičmi. Vždy sa sem rád budem vracaf. Myslím si, že Art Film Fest Košiciam svedčí. A že to rovnako platí aj naopak,“ hovorí režisér, ktorý svojou tvorbou uspel aj na medzinárodnej scéne. Rodák z Prešova najprv zaujal dokumentárnymi snímkami Iné svety a Osadné, ktoré sú zasadené do prostredia Šariša. O niekoľko rokov neskôr natočil svoj celovečerný hraný debut Eva Nová v hlavnej úlohe s Emíliou Vášáryovou, ktorý získal viacero ocenení, napríklad na známom festivale v Toronte či na národných kinematografických cenách Slno v sieti. V súčasnosti dokončil rodinnú drámu Nech je svetlo. Do svojej sekcie na festivale vybral šesticu filmov, ktoré ho v priebehu rokov oslovili. Každý iným spôsobom. Divákovi tak otvára viacero dverí k artovej kinematografii.

Tiene zabudnutých predkov

Sovietska poéma na motívy rovnomennej poviedky rozpráva príbeh mladých ľudí z dvoch nepriateľských rodov, Ivana a Maričky. Príbeh veľkej lásky odohrávajúci sa v obklopení pôvabnej prírody je opradený mýtmi a legendami huculského ľudu, ktorý bol do nedávna deptaný bezvýchodiskovou biedou, ponížením a tvrdou prácou.

Marko Škop: „Na prvé miesto som dal *Tiene zabudnutých predkov* Sergeja Paradžanova, lebo okrem úžasného vizuálneho čarodejníctva je to film o Rusínoch z Podkarpatskej Rusi a pre mnohých východniarov by mohol byť príjemným objavom.“

Grey Gardens

Neuveriteľný, avšak pravdivý príbeh Edith Bouvierovej Bealeovej a jej dcéry Edie, ktoré boli tetou a sesternicou Jackie Kennedyovej, ukazuje zložitý, no aj silný vzťah matky a dcéry. Malá Edie sa ako nádejná herečka vzdala života v New Yorku, aby sa mohla starať o svoju matku. Spoločne zdieľajú podivný život plný vzájomnej závislosti a výstrednosti, do ktorého sa nepodarilo nikomu preniknúť, až kým neprišli bratia Mayslesovci.

Marko Škop: „Dokument *Grey Gardens* bratov Mayslesovcov som objavil pri šeršovaní k filmu *Eva Nová*. Šokoval ma zobrazením infantilnej sily imaga v nezrelej osobnosti dospelého človeka.“

Psie dni

Víkend, periféria Viedne. V akejsi anonymnej zemi nikoho, medzi diaľnicou, hypermarketmi a skladiskom sa nesie monotónnosť víkendových prác a činností, ktoré ľudia vykonávajú bez akéhokoľvek prejavu radosti či potešenia. Je príšerne horúco a ľudia, ktorí sú nahľadá oblečení, sa postupne obnažujú nielen fyzicky, ale aj psychicky. Teplota stúpa, atmosféra víkendového podvečera hustne a agresivita sa stupňuje. Film získal Veľkú cenu poroty na MFF v Benátkach.

Marko Škop: „*Psie dni* Ulricha Seidla je film, ktorý sa do mňa zarezal ako symbolický skalpel existenciálnej úzkosti človeka západnej civilizácie.“

Akt zabitia

Keď v roku 1965 v Indonézii násilne prevzala armáda moc, „malé ryby“ miestneho podsvetia dostali jednu úlohu: zabíjať komunistov. Ich eskadry

smrti a predstavitelia režimu vyvraždili viac než milión údajných komunistov, etnických Číňanov a intelektuálov. Dánski filmári neskôr vyzvali bývalých vodcov týchto jednotiek, aby sa svoje dajme tomu vyčiniť pokúsili stvárniť v hranom filme a tento proces zdokumentovali. Vznikol dokument, ktorý je desivým ponorom do mysli masových vrahov a sondou do spoločnosti, ktorú pomohli stvoriť.

Marko Škop: „*Spôsob zabijania* Joshuu Oppenheimera ma dostal finálnou scénou, ktorá na zrútení sa reálneho človeka v dokumentárnom filme ukazuje, že perverzni mučiteľia bez morálky neuniknú pomste čiernej diery vo svojom vnútri.“

Srbenka

Minuloročný chorvátsky dokument za pomoci rozhovorov a záberov zo skúšok reflektuje vznik divadelnej inscenácie chorvátskeho režiséra Olivera Frlija o zavraždení 12-ročného dievčaťa počas vojny v Juhoslávii.

Marko Škop: „Dokument *Srbenka* Nebojša Slijpčevića reflektuje vojnu, to, aké ťažké je odpustiť krivdy a ako tým, bohužiaľ, bude dýchať masové podvedomie aj v ďalšej generácii.“

Nezízaj mi do taniera

Marijana je mladá submisívna žena, ktorá do svojich 24 rokov ešte nedošla ani do hlavného mesta. Jej život sa totiž točí len okolo posluhovania rodine, ktorej hlavou sa neočakávané stane po otcovom ochrnutí. V príliš malom byte, kde izbu zdieľa s postihnutým starším bratom a nezamestnanou matkou, sa snaží nezbláznit. Psychický pretlak si kompenzuje nevídaným odhaľovaním vlastnej sexuality. Závan neznámej slobody so sebou ale prináša aj rozhodnutie, ktoré môže byť ťažšie, než by sa zdalo.

Marko Škop: „Film *Nezízaj mi do taniera* Hany Jušič som vybral ako príklad súčasného moderného mladého kinematografu, ktorý mám rád.“

Slovenská kinematografia sa predvedie v plnej paráde

Aj keď medzinárodný festival Art Film Fest každoročne prináša divákovi výber pozoruhodných, oceňovaných a spoločensky dôležitých diel z celého sveta, priestor ponúka aj slovenským tvorcom. V programovej sekcii Slovenská sezóna sa tak stretávajú najlepšie filmy za posledné obdobie s čerstvými, premiérovými novinkami. Vyberáme niekoľko z tých, ktoré sa dostanú pred divákov na 27. ročníku festivalu.

Punk je hned! (r. Juro Šlauka)

Drsný, sugestívny a autentický príbeh tridsaťročného drogového závislého pankáča Kvička, ktorý žije v rozpadajúcom sa podnájme so svojou družkou a dvojročným synom. Jeho idylický svet jedného dňa ostro narazí na hranu všeobecne platných pravidiel. Svojím impulzívnym správaním, ktoré neráta s dôsledkami, svoj život postupne mení na voľný pád.

Dobrá smrť (r. Tomáš Krupa)

Odvážny a zároveň citlivý intímny dokument, ktorý otvoril na Slovensku spoločenskú debatu o dôstojnom umieraní a otázke eutanázie. Tvorcovia

v ňom predstavujú nevyliciteľne chorú Angličanku Janette, ktorá sa rozhodla pre asistovanú samovraždu, za ktorou musí vycestovať do Švajčiarska. Film, ktorý sleduje nielen ju, ale aj jej rodinu a blízkych, si kladie otázku, či život vlastníme my alebo vlastní on nás.

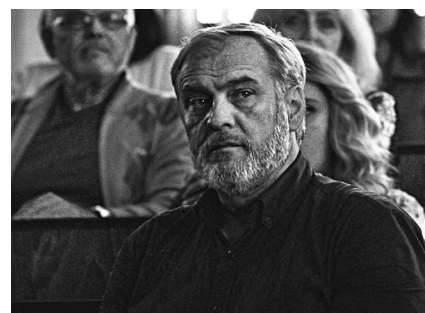
Chvilky (r. Beata Parkanová)

Anežka je mladá žena, ktorá si praje, aby bol jej vzťah s rodinou aj partnermi dobrý a pokojný, a to aj za cenu, že ona ustúpi a bude sa vyhýbať prípadným sporom. Neuvedomuje si ale, že ten pomyselný pokoj je len tichom pred búrkou, ku ktorej musí skôr či neskôr prísť. Osviežujúci filmový počín rozpráva príbeh o základných situáciách, vzťahoch a emóciách, ktoré stretávajú každého človeka, sú mu dôverne blízke a známe.

Hovory s TGM (r. Jakub Červenka)

Stret dvoch veľikánov z rôznych generácií má výbušný potenciál, hoci ich

jedinou zbraňou sú vychádzkové palice a slová. Na jeseň v roku 1928 sú dva symboly československej demokracie – T. G. Masaryk a Karel Čapek – na vrchole, rovnako ako celá krajina. Ich kniha, ktorá vznikala celý rok, je konečne hotová. Čapek preto vyhladá v zámočkej záhrade v Topolčiankach prezidenta Masaryka a chce mu ponúknuť časť honoráru za knihu ich rozhovorov, ktorá vzniká k 10. výročiu stále mladej republiky. Prezident ale nie je v dobrej nálade, jeho dcéra mu totiž zakázala knihu vydať. Čapek však nemôže nechať celú situáciu bez odozvy a necháva sa zatiahnuť do vzrušujúcej a dramatickej debaty. V hlavných úlohách excelujú Jan Budař a, predovšetkým, Martin Huba.

Ostrým nožom (r. Teodor Kuhn)

Ľudovítovi zavraždili neonacisti jediného syna. Vinou nefunkčného súdneho systému však páchatelov prepustia na slobodu a Ľudo sa zo všetkých síl snaží dosiahnuť ich opätovné zadržanie. Bojuje s apatickou políciou, s oportunistickou sudkyňou, ale aj s tým, že syna dostatočne nepoznal a nebol mu oporou. Čím viac sa sám viní za jeho smrť, tým viac sa rozpadá jeho vzťah s manželkou a dcérou. „Každá generácia má svoju obeť,“ hovoria tvorcovia tohto filmu. Ich inšpirácia v reálnych dejinách samostatného Slovenska je zjavná, ale neostáva len pri nej. Mladí filmári v príbehu formujú svoj názor na to, ako (ne)funguje štát a ako sa to odráža v životoch bežných ľudí.

Papierové hlavy (r. Dušan Hanák)

„Strihový dokument, ktorý už precestoval svet, vypovedá o histórii slovenskej spoločnosti v priebehu rokov 1945-1989 a o vzťahu jednotlivca a spoločnosti, poznačených politickým režimom. Myslím, že sme sa nedokázali vyrovnáť s našou nedávnou minulosťou. Papierové hlavy sú reflexiou o slobode a neslobode, o vzťahu občana a moci a o rôznych podobách porušovania ľudských práv v Československu v období rokov 1945-1989,“ povedal Dušan Hanák o svojom pozoruhodnom filme, ktorý festival uvedie v sekcii Slovenská sezóna špeciál.

Mimofilmové zážitky

Sprievodný program

VÝSTAVA: Vernisáž výberu

z tvorby Laca Terena | Sobota 15. 6.

Na Art Film Feste predstaví vo Východoslovenskej galérii prierez tvorby Laco Terena, ktorý je výtvarnou kritikou už dávnejšie považovaný za jednu z profilujúcich osobností dnes už strednej generácie slovenského výtvarného umenia.

KONCERT: Dorota Nvotová band | Sobota 15. 6.

Známa speváčka, herečka a spisovateľka s túlavými nohami Dorota Nvotová koncom minulého roka uviedla svoj nový album s názvom More. Ním urobila čiaru za svojou predošlou tvorbou a poslucháčom predstavila svoju novú hudobnú tvár. A práve skladby z tohto albumu si budú môcť vychutnať návštevníci Art Film Festu naživo s jej charakteristickým prejavom.

KONCERT: Chiki liki tu-a | Utorok 18. 6.

Vo svojich skladbách sa nechávajú inšpirovať veľkým množstvom hudobných štýlov a ich texty vynikajú svojou nonsensovou poetikou, ktorú silne inšpiruje multikultúrne prostredie Prešova a jeho okolia. Na festival zavíta originálna kapela Chiki liki tu-a, aby rozprúdila zábavu mimo kinosál.

PÁRTY: Marián Mitaš / DJ Mizzi | Piatok 21. 6.

Mizzi aka Marián Mitaš je nielen známym hercom z divadelných dosiek a filmových plátien, ale roky sa venuje aj hudbe. Ako DJ a speaker rozbiehal rádiové klubové noci Night_FM a svoje si odkrútil aj v hudobných kluboch.

DETI: TV RIK uvádza: Zábavná

show Sníčka Huga | Sobota 22. 6.

Program je venovaný detským návštevníkom, ktorí sa so Sníčkom Hugom vydajú po zábavnej ceste plnej piesní a tanca. Počas hudobného vystúpenia

plného tanca a skvelej zábavy sa deti okrem iného naučia slušnému správaniu, spoznajú jednotlivé časti ľudského tela a mnoho ďalšieho.

DETI: Štúdio RTVS Košice uvádza:

Zázračný ateliér | Nedeľa 16. 6.

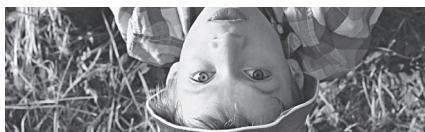
Zábavný program pre najmenšie deti, ktorý ich vďaka šikovnosti a kreativite moderátorov učí najrôznejším zručnostiam.

Industry program

INSPIRATIONAL DAYS |

Pondelok 17. 6. - Utorok 18. 6.

Dva dni, počas ktorých predstaví Art Film Fest štyroch mladých filmových tvorcov z krajín V4. Aké sú začiatky mladých filmárov a ako vznikali ich prvé celovečerné filmy? Účastníci sa budú môcť inšpirovať nielen filmami, ale aj samotnými tvorcami.

VFX DAY | Streda 19. 6.

Film ako kúzlo, triky a efekty sú od počiatku filmu jeho súčasťou. Festival počas tohto dňa ukáže návštevníkom, akým spôsobom filmoví profesionáli tieto efekty vytvárajú. Snež, mráz, slnko, púšť, hovoriaci dom - to nie je vôbec problém. S vývojom technológií nie je v súčasnosti nutné robiť všetko fyzicky. Digitálna postprodukcia umožnila vývoj nového povolania s názvom vizuálne efekty. Podujatie VFX Day bude prehliadkou a prezentáciou slovenských profesionálov pôsobiacich v oblasti vizuálnych efektov. Na programe bude prednáška Visual Effects in Feature Films vedená slovenskou spoločnosťou Blue Faces, ďalej prezentácia televíznej série Mohyla, v ktorej boli vo veľkej miere využité špeciálne a vizuálne efekty, s režisérom a animátorom Andrejom Kolenčíkom či prezentácia VFX prác študenta ateliéru vizuálnych efektov FTF VŠMU, Lukáša Jankoviča a absolventa Tibora Meliša.

TV INDUSTRY DAY | Piatok 21. 6.

Prínos televíznych vysielateľov pre filmovú tvorbu a nezávislých producentov pre tvorbu televíznu a benefity vzájomnej spolupráce. To bude témou tohto podujatia, ktoré organizuje

Art Film Fest s Asociáciou nezávislých producentov. Diskutujúci budú hľadať odpovede na otázky o tom, aká je úloha televízií pri tvorbe a distribúcii domácej kinematografie, aká je úloha nezávislých producentov pri rozvoji televíznej či audiovizuálnej tvorbe či aké sú modely spolupráce medzi televíziami a nezávislými producentmi.

Vstupenky: ako, kde a kedy

Klasický cinepass umožňuje držiteľovi vstup na verejné projekcie festivalu (po predložení vernostnej karty FRESH zdravšie potraviny na mieste počas festivalu 20% zľava).

Cinepass Klub priateľov Art Film Festu umožňuje držiteľovi vstup na verejné projekcie Art Film Festu, ale má viaceré výhod aj počas kalendárneho roka.

Študentský cinepass je určený pre držiteľov kariet ISIC, ITIC alebo EURO26. Študentská celofestivalová permanentka umožňuje vstup na verejné projekcie festivalu.

Cinepass Senior, dá sa kúpiť už online. Pri prevzatí Cinepassu sa musí kupujúci preukázať občianskym preukazom dokazujúcim vek nad 60 rokov.

Cinepass ZTP ponúka zľavu, ktorú si je možné uplatniť iba pri nákupe na mieste počas festivalu. Pri nákupe je potrebné predložiť preukaz ZTP-S. Vlastník preukazu ZTP-S má pri kúpe Cinepass ZTP nárok požiadať o cinepass pre sprievodnú osobu, ktorý je zadarmo, ale len priamo pri kúpe.

3-dňový cinepass je festivalová permanentka, ktorá umožňuje držiteľovi vstup na verejné festivalové projekcie do naplnenia kapacít jednotlivých sál. Platnosť je obmedzená na 72 hodín od zvoleného času.

Členovia filmového klubu majú nárok na zvýhodnený cinepass po predložení preukazu ASFK alebo AČFK. Táto zľava je uplatniteľná iba pri nákupe na mieste počas festivalu. Tento cinepass funguje rovnako ako cinepass pre bežných návštevníkov.

Jednorázové vstupenky online alebo na mieste.

Cinepassy je možné zakúpiť si na stránke www.artfilmfest.sk, neskôr aj v Mestskom informačnom centre v Košiciach, od 10. 6. v Auparku Košice, v Kine Úsmev a počas festivalu vo všetkých pokladniach festivalu.

Podrobné informácie o Cinepassoch a vstupenkách nájdete na:

www.artfilmfest.sk/info/vstupenky

Vstup na Industry program je zadarmo.

FESTIVAL SA KONÁ POD ZÁŠTITOU PREDSEDU VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY.

FESTIVAL JE REALIZOVANÝ VĎAKA FINANČNEJ PODPORE PREDSEDU VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY.

FESTIVAL FINANČNE PODPORIL:

HLAVNÍ REKLAMNÍ PARTNERI:

PODUJATIE SA KONÁ V PRIESTOROCH INVESTIČNÝCH PROJEKTOV, KTORÉ BOLI IMPLEMENTOVANÉ V RÁMCI OPATRENIA 7.1 PRIORITYNEJ OSI „EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY KOŠICE 2013“ REGIONÁLNEHO OPERAČNEHO PROGRAMU A SÚ SPOLUFINANCOVANÉ EURÓPSKOU ÚNIOU VO VÝŠKE 85 % Z EURÓPSKEHO FONDU REGIONÁLNEHO ROZVOJA A VO VÝŠKE 10 % ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY. VIAC INFORMÁCIÍ NÁJDETE NA WWW.ROPKA.SK, WWW.MPSR.SK A TIEŽ NA WWW.CULTURE.GOV.SK, ERDF: INVESTÍCIA DO VAŠEJ BUDÚCNOSTI.

TOTO PODUJATIE SA REALIZUJE VĎAKA PODPORE KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA